

Onderzoeksrapport

Toekomstbestendige basisbrandweezorg Molenlanden Noord

Versie: 0.1
Datum: oktober 2021

Documentbeheer

Definitieve versie:	
Datum vastgesteld:	
Vastgesteld door:	
Datum vastgesteld:	
Paraaf vastgesteld:	
Vastgesteld door:	
Paraaf vastgesteld:	

Datum	Versie	Wijziging	Opsteller	Vervallen per:
11-5-22	1.0	1 ^e concept	R. Baijens	25-5-22
25-5-22	2.0	eindconcept	R. Baijens	

Colofon

Dit document is in beheer bij de afdeling Brandweezorg, bureau Staf
 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
 Postbus 350
 3300 AJ DORDRECHT
T 088-636 5000
I www.zhzveilig.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Opdracht en doel	7
1.3 Afbakening.....	7
2 Opbouw en onderzoeksmethode	8
3 De gemeente Molenlanden	9
3.1 Algemene gegevens.....	9
3.2 Demografische gegevens gemeente	9
3.3 Demografische gegevens onderzoeksgebied	9
3.4 Het brandrisicoprofiel.....	10
4 De brandweerposten en het verzorgingsgebied.....	12
4.1 De post Brandwijk	12
4.2 De post Goudriaan	13
4.3 De post Groot Ammers.....	14
4.4 De post Langerak.....	15
4.5 Verzorgingsgebieden, uitrukoverzicht, opkomsttijden en -prestaties.....	16
5 Relevante ontwikkelingen	20
5.1 Exogene ontwikkelingen	20
5.1.1 Europese Deeltijdrichtlijn.....	20
5.1.2 Gebiedsgerichte opkomsttijden.....	21
5.1.3 Ontwikkelingen Omgevingswet	22
5.2 Interne ontwikkelingen.....	23
5.2.1 Het beleidsplan veiligheidsregio.....	23
5.2.2 Bestuurlijke retraits september 2021.....	24
5.2.3 Vormen van één brandweerafdeling	24
6 Een (probleem)analyse.....	25
6.1 Relatief veel posten op klein oppervlak	25

6.2	Een sterk collectief.....	25
6.3	Huisvesting.....	25
6.4	Ontstaansgeschiedenis versus dynamiek in de samenleving.....	25
7	Toekomstbestendige varianten brandweerzorg	27
7.1	Wat wordt verstaan onder toekomstbestendig?.....	27
7.2	De varianten	27
7.3	Criteria voor hedendaagse brandweerposten.....	28
7.4	Variant 1; posten blijven op de huidige locatie	28
7.5	Variant 2; Locatie rotonde Langerak N 216	29
7.6	Variant 3; Locatie Gelkenes.....	30
7.7	Variant 4; Vuilendam-Ottoland	31
7.8	Beoordeling varianten.....	33
8	Conclusies en aanbevelingen	34
8.1	Conclusies.	34
8.2	Aanbevelingen.....	36
	 Bijlage 1; bouwkundige stand van zaken vier posten Molenlanden Oost.....	 39

Voorwoord

De brandweer is een dynamisch bedrijf zonder sluitingsuren. Iedere dag weer kan er ten alle tijden een beroep op de brandweer worden gedaan. En op de momenten dat het noodzakelijk is worden er topprestaties geleverd. Dit maakt dat de brandweer vaak wordt betiteld als een populaire beroepsgroep met een hoog maatschappelijk aanzien. Daar zijn onze medewerkers, beroeps en vrijwillig, trots op.

In een veranderende maatschappij is het van belang als organisatie mee te veranderen. Niet als een doel op zich, maar vooral om de topprestaties te kunnen blijven leveren die men van de brandweer gewend is. Dat is een stevige opgave waar we iedere dag mee bezig zijn. Veelal gebeurt dat mee veranderen organisch. Maar het kan ook zijn dat er aanleiding is om eens een tandje dieper te graven en te onderzoeken of er verdergaande technische en of organisatorische veranderingen en of aanpassingen noodzakelijk zijn.

Dit is zo'n onderzoek. Het is opgezet om in een samenhangend gebied met vier brandweerposten de kwaliteit van de brandweezorg te toetsen op efficiëntie en effectiviteit en te onderzoeken hoe deze duurzaam en toekomstbestendig kan worden voortgezet. Niet gebaseerd op financiële overwegingen. Wel om ook in de toekomst de topprestaties die de brandweer het hoge maatschappelijke aanzien geeft, te kunnen handhaven op een wijze die aansluit bij wensen van de samenleving en de mogelijkheden van de organisatie.

Het onderzoek is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de bewoners van het gebied in de gemeente Molenlanden. Specifiek met de bewoners die als vrijwilliger deel uitmaken van de brandweerorganisatie. Zowel ten aanzien van de onderzoeksmethodiek als de resultaten, is hierdoor een breed draagvlak ontstaan.

Dit wil niet zeggen dat iedereen het eens is met de conclusies en aanbevelingen. Wel dat deze tot stand zijn gekomen door middel van een transparant proces. Het is uiteindelijk steeds aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio om de keuzes te maken die verband houden met dit onderzoek en een toekomstbestendigheid van de brandweezorg binnen de regio als geheel.

Marko Redelijkheid, afdelingshoofd brandweezorg.

1 Inleiding

Maatschappelijk gezien vinden we brandveiligheid een belangrijk onderwerp. Iedereen beseft hoe verwoestend brand kan zijn en hoeveel leed dit bij mensen kan veroorzaken. Daarom hebben we in Nederland wet- en regelgeving die er toe dient om brand te voorkomen en te bestrijden. Deze wet- en regelgeving dient slechts als basis. In de kern is brandveiligheid een coproductie. Vele factoren en actoren zijn van invloed als het gaat over de benadering van brandveiligheid.

Zo gaat het bij brandveiligheid naast de regelgeving over taken en acties gericht op het voorkomen van het ontstaan van brand en het beperken van de effecten (persoonlijk letsel/materiële schade) ervan. Dit gebeurt veelal voordat er sprake is van een daadwerkelijke brand. Het geven van voorlichting, advisering over veiligheidsvoorschriften bij vergunningverlening, advies over milieuvoorschriften, evenementen of het doen van inspecties zijn hier allen voorbeelden van.

Bij brandweezorg gaat het over de voorbereiding op en het bestrijden van daadwerkelijke incidenten: branden, ongevallen, rampen en crisis. Het blussen van brand of het redden van slachtoffers bij (water)ongevallen of het bestrijden van incidenten met gevaarlijke stoffen zijn hierbij de taken die de brandweer heeft. Dit gebeurt door beroepspersoneel en vrijwilligers. Als onderdeel van deze taak is de brandweerorganisatie ook één van de partners bij crisisbeheersing

Dit maakt duidelijk dat brandveiligheid en brandweezorg twee verschillende begrippen zijn en niet alléén gaat over wet en regelgeving of over opkomsttijden en voertuigbezetting. De mate waarin de samenhang is georganiseerd bepaalt uiteindelijk de kwaliteit van de brandweer. Dit onderzoek is toegespitst op de brandweezorg.

1.1 Aanleiding

In het noordoostelijk deel van de regio zijn 4 brandweerposten gelegen die een bijdrage leveren aan de brandweezorg binnen de VRZHZ. Dit zijn de posten Brandwijk, Langerak, Groot-Ammers en Goudriaan. Deze posten bevinden zich binnen de grenzen van de gemeente Molenlanden. Op een aantal van deze posten voldoet de huisvesting niet meer aan de eisen van deze tijd. Er staan technische veranderingen op stapel die verband houden met huisvestingsvraagstukken en daaraan gerelateerde investeringen. Dit valt samen met een aantal organisatorische ontwikkelingen die spelen, zoals de deeltijdrichtlijn, de komst van de omgevingswet en gevolgen van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Hierdoor ontstaat er een natuurlijk moment om de technische en organisatorische ontwikkelingen met elkaar te verbinden en te onderzoeken hoe de brandweezorg -afgestemd op het specifieke gebied en als onderdeel van het groter geheel- kan verbeteren en duurzaam en toekomstbestendig

georganiseerd kan worden. Het (toenmalig) hoofd Incidentbestrijding heeft met instemming van het MT VRZHZ opdracht verstrekt tot het uitvoeren van een onderzoek.

1.2 *Opdracht en doel*

De opdracht omvat het uitwerken van een voorstel met daarin verschillende varianten die bijdragen aan een duurzame brandweezorg in het noordoostelijk gebied van de gemeente Molenlanden. Deze opdracht valt binnen de context van het beleidsplan VRZHZ waar het 'wendbaar en duurzaam organiseren' als één van de speerpunten is opgenomen. Als randvoorwaarde geldt dat de duurzame brandweezorg passend moet zijn bij:

- De geografische en demografische kenmerken van het gebied
- De regionale en landelijke ontwikkelingen
- De brede taakopvatting van onze brandweer
- Het beleidsplan VRZHZ: compact, nabij en veerkrachtig.

De doelstelling 'te komen tot duurzame brandweezorg' houdt in dat deze toekomstbestendig en betaalbaar is. Verder past duurzame brandweezorg binnen de organisatorische kaders en mogelijkheden van de organisatie. De opdracht vergt een breed onderzoek dat projectmatig en in samenwerking met een vertegenwoordiging van de betreffende posten wordt uitgevoerd.

1.3 *Afbakening*

Hoewel de brandweezorg in Zuid-Holland Zuid een bredere context kent, is dit onderzoek specifiek toegespitst op de posten Brandwijk, Langerak, Groot-Ammers en Goudriaan. Uiteraard wordt indien relevant de samenhang en afhankelijkheid van andere posten meegenomen in het onderzoek.

2 Opbouw en onderzoeksmethode

De projectmatige aanpak leidt tot een 4-tal projectproducten. Deze zijn:

- Een vastgestelde projectopdrachtformulering
- Een Project Start Up
- Een 6 wekelijkse voortgangsrapportage
- Een eindrapportage

De opdracht wordt uitgevoerd door middel van een beschrijvend onderzoek. Andere onderzoeksmethodieken zoals deskresearch, kwantitatief en kwalitatief onderzoek zullen hier onderdeel van uitmaken. De opdracht komt tot uitvoering middels vijf inhoudelijke deelproducten.

Deelproduct 1:

- Beschrijving van de huidige technische en organisatorische situatie van het noordoostelijke gebied van de regio en de interne en exogene organisatorische ontwikkelingen.
- Het doen van een (probleem)analyse van opkomst en bezetting per post en aard en ontwikkelingen van het verzorgingsgebied.

Deelproduct 2:

- Verkenning van verbetermogelijkheden.
- Selectie van verbeteringsopties.
- Opstellen van een beoordelingskader en bepaling van de criteria om tot voorkeur te komen.
- Het beschrijven van de resultaten van het onderzoek inclusief de onderzoekverantwoording.

Deelproduct 3:

- Het opleveren van een eerste concept onderzoeksresultaat.
- Ambtelijke consultatie.
- Bestuurlijke consultatie eindrapportage.
- Gereedmaken eindrapport.

Deelproduct 4:

- Opleveren definitief rapport en bijbehorend advies.
- Besluitvorming MT veiligheidsregio.
- Voorbereiden bestuurlijke besluitvorming.

Deelproduct 5:

- Bestuurlijke besluitvorming.

3 De gemeente Molenlanden

3.1 Algemene gegevens

De gemeente Molenlanden ligt in de Alblasserwaard en bestaat sinds 1 januari 2019 na een fusie van de gemeenten Molenwaard en Giessenlanden. De gemeente heeft een oppervlakte van 192 km² en telde op 1 januari 2021 44.135 inwoners. De gemeente kent 19 dorpen en de stad Nieuwpoort. Typerend is het Hollandsche polderlandschap met zijn molens, ringdijken, sloten en vaarten. Qua oppervlakte is de gemeente Molenlanden de op één na grootste gemeente binnen de regio Zuid-Holland Zuid en draagt met 9 brandweerposten bij aan de veiligheid van Zuid-Holland. De naamgeving is ontleend aan het molengebied in Kinderdijk dat sinds 1997 is toegevoegd aan de door UNESCO vastgestelde lijst van werelderfgoederen.

3.2 Demografische gegevens gemeente

Demografische gegevens zijn van belang omdat deze een sterke relatie hebben met de vrijwillige brandweer. Om een gewenste kwaliteit van brandweezorg te kunnen leveren zijn bijvoorbeeld leeftijd, de beschikbaarheid en het woon- en werkadres in relatie tot afstand van een post belangrijke factoren. Op basis van de BAG (de Basisregistratie Adressen en Gebouwen van het Kadaster) telt de gemeente Molenlanden in totaal 20.588 adressen, met 20.529 verblijfsobjecten, 46 standplaatsen en 13 ligplaatsen¹.

Bevolking	Aantallen
Inwoners	44.135
Mannen	22.256
Vrouwen	21.653
0 tot 15 jaar	8.042
15 tot 25 jaar	6.188
25 tot 45 jaar	9.380
45 tot 65 jaar	11.998
65 jaar of ouder	8.301

3.3 Demografische gegevens onderzoeksgebied

Voor dit onderzoek is het van belang focus aan te brengen op het onderzoeksgebied. Het gaat dan om het gebied waar de vier brandweerposten zijn gelegen en het bijbehorende verzorgingsgebied voor het leveren van de basisbrandweezorg. Op basis van de open bronnen die het CBS beschikbaar stelt, is de bevolkingssamenstelling van het onderzoeksgebied bekeken.

¹ Peildatum 10 oktober 2021

Dit gebied telt 11.730 inwoners, 51% man en 49% vrouw. Omdat de brandweer gebruik maakt van vrijwilligers is het van belang inzicht te hebben in het aantal inwoners dat op basis van leeftijd (15-45 jaar) als potentieel kandidaat kan worden gezien voor de brandweerorganisatie. Dit is gemiddeld 35% wat neer komt op ca. 4100 inwoners, ruim 2000 mannen en ruim 2000 vrouwen.

Overzicht inwoners onderzoeksgebied

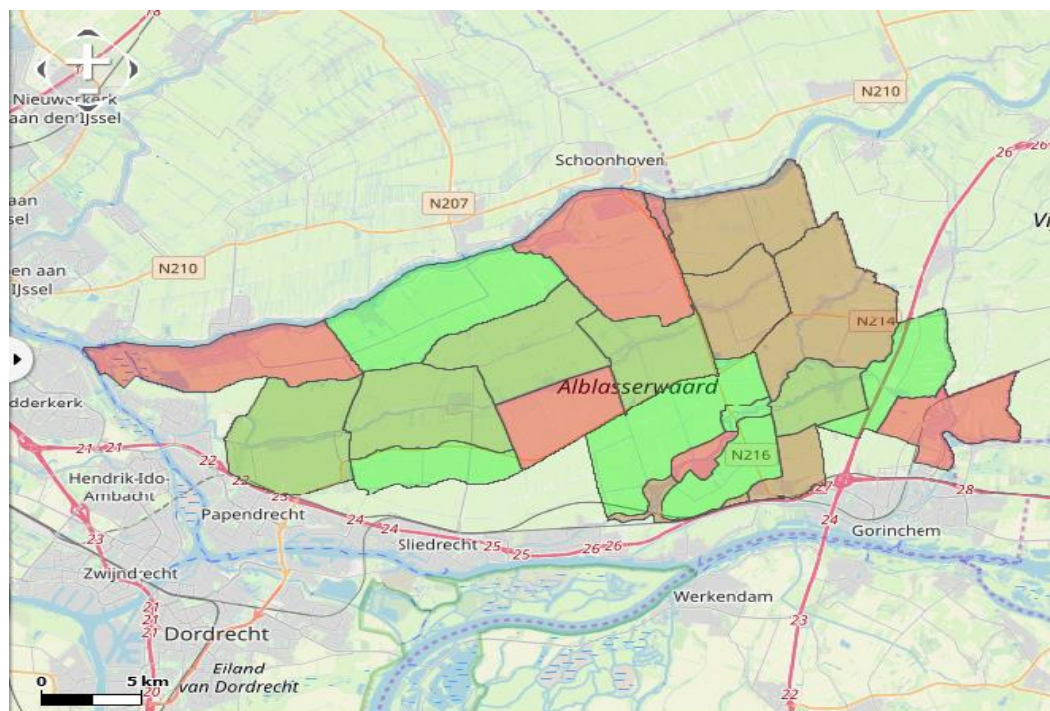
wijk	Wijk06- Groot- Ammers	Wijk13- Nieuwpoort	Wijk10- Langerak	Wijk05- Goudriaan	Wijk15- Ottoland	Wijk03- Brandwijk	Wijk11- Molenaars graaf
Inwoners							
Aantal inwoners	4 245	1 415	1 660	930	965	1310	1 205
Mannen	2 165	690	855	480	515	650	615
Vrouwen	2 085	725	810	450	450	660	590
BRW	36%	32%	37%	36%	32%	36%	38%
Potentieel	1528	452	614	335	309	471	458
Bevolkings dichtheid	289 inw/km2	2 539 inw /km2	159 inw/km2	119 inw/km2	114 inw/km2	111 inw/km2	159 inw/km2

3.4 **Het brandrisicoprofiel**

Het brandrisicoprofiel² onderscheidt zich van het regionaal risicoprofiel dat zich primair richt op mogelijke rampen en crises. Het biedt inzicht in de risico's van branden en incidenten, waarop de (basis)brandweezorg van toepassing is (brand, hulpverlening, gevaarlijke stoffen en waterongevallen). De laatste rapportage die hierover is uitgebracht dateert van 2019. Molenlanden heeft enkele objecten met een verhoogd risico. Het grootst is de kans op het ontstaan van brand in een gebouw. Dit risico is gelijk aan het regionaal gemiddelde. De meest voorkomende incidentmeldingen in het onderzoeksgebied is hulpverlening aan grote huisdieren (vee). Onderstaande overzichten geeft een beeld van het brandrisicoprofiel (figuur 1) en het aantal incidenten (figuur 2) per gebied. Hoe roder de kleur, hoe groter het brandrisico en daadwerkelijke incidenten. Het werkelijk aantal incidenten zijn vernoemd in paragraaf 6.6. Er zijn geen aanwijzingen dat het risicoprofiel drastisch zal wijzigen op de middellange termijn.

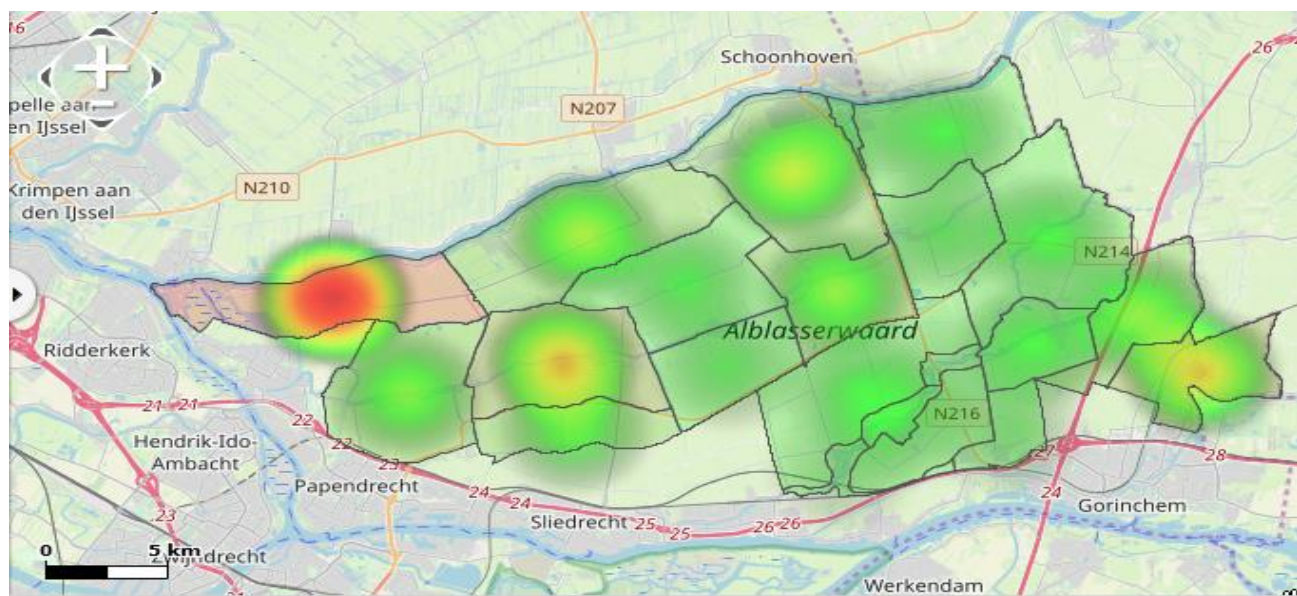
Figuur 1; Brandrisicoprofiel

² Het brandrisicoprofiel is feitelijk een basisbrandweezorgrisicoprofiel. De VRZHZ heeft hiervoor een programma in gebruik gehad tot 2019 en is afgestoten omdat het niet meer werd ondersteund door de leverancier. Vanwege het meer jaren karakter van de cijfers worden deze als representatief beschouwd voor dit onderzoek.

Brandrisicoprofiel Molenlanden (selectie brand)

Figuur 2; aantal incidenten in per gebied

Incidenten analyse geografische weergave Molenlanden

4 De brandweerposten en het verzorgingsgebied

De posten Brandwijk, Goudriaan, Groot-Ammers en Langerak zijn op zich uniek. Dat wil zeggen dat ze binnen het collectief van brandweer Zuid-Holland Zuid een eigen identiteit en cultuur hebben. Ook hebben ze onderling taakverschillen en zijn er per verzorgingsgebied risicoaccenten. Verder zijn er verschillen op het gebied van beschikbaarheid van vrijwilligers, gemiddelde leeftijd en het jaargemiddelde aan daadwerkelijke incidentmeldingen. Uiteraard zijn er ook overeenkomsten zoals de standaard tankautospuiter die op iedere post aanwezig is. In dit hoofdstuk worden de posten in beeld gebracht en voorzien van een sterkte- / zwakteanalyse in een SWOT model.

4.1 De post Brandwijk

Post Brandwijk beschrijft zichzelf als een enthousiaste en sociale groep. Op de post heerst een gelijkwaardigheidscultuur. De bevelvoerders vormen het kader met als hoofd de ploegchef. Voorkomende vraagstukken worden in de hele groep besproken zodat altijd een breed gedragen beslissing kan worden genomen. Er heerst een christelijke grondslag. Vanuit een eigen personeelsvereniging worden teambuildings- en overige activiteiten georganiseerd. Er is (sociale) betrokkenheid bij gemeentelijke activiteiten zoals kranslegging op 4 mei en deelname aan een optocht tijdens koningsdag. Verder is men actief betrokken bij BHV organisaties van bedrijven in het verzorgingsgebied, ondersteunt de post educatieve projecten op scholen en organiseert of ondersteunt de post brandweer gerelateerde activiteiten voor verenigingen en/of organisaties.

Brandwijk heeft een sterke dag- en avondbezetting met een goede taakverdeling. De ploeg bestaat uit 17 vrijwilligers die op werkdagen wordt versterkt door één vrijwilliger vanuit post Langerak. De gemiddelde leeftijd van de postleden is ruim 41 jaar. Met 5 opgeleide bevelvoerders en 6 pompbedieners is de post op sterkte. Er wordt een bewust aannamebeleid toegepast. Leeftijd, thuissituatie en werklocatie zijn belangrijke criteria om als vrijwilliger de post te kunnen versterken. De post Brandwijk is ook inzetbaar in diverse ondersteunende taken in de regio. Drie bevelvoerders, drie chauffeurs en zes manschappen zijn actief beschikbaar voor de verzorgingsunit (VZU) en verlichtingsbak die in Bleskensgraaf gestationeerd staan. Verder verzorgt en bedient de post Brandwijk als aanvullende taak één van de twee aanwezige vee-takels in de regio.

Het verzorgingsgebied bestaat uit de kernen Brandwijk en Molenaarsgraaf en de buurtschappen de Donk en Vuilendam. Het aantal uitrukken vanuit de post Brandwijk varieert gemiddeld genomen tussen de 15 en de 20 uitrukken per jaar. Dit is inherent aan het risicoprofiel van het verzorgingsgebied.

De huisvesting van de post Brandwijk is gelegen aan de Kerkweg 8 in Brandwijk. De kazerne is sterk gedateerd en toe aan renovatie. De plannen hiervoor zijn in een vergevorderd stadium. In het AB van 26 augustus 2019 is ingestemd met een investeringskrediet van € 500.000,- om de kazerne te renoveren en te vergroten naar de minimale eisen van een basispost. In het licht van dit onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de vier genoemde

brandweerposten, is dit project 'on hold' gezet. Er is vanuit het krediet € 37.000,- in opdracht gegeven ter voorbereiding op de renovatie. De overige 463.000 euro is nog niet besteed. Inmiddels is een vergunningsaanvraag voor renovatie goedgekeurd. Hiertegen loopt momenteel nog een bezwaarprocedure van een omwonende. Door de vertraging die dit oplevert is het onwaarschijnlijk dat het krediet nog toereikend zal zijn.

Een sterkte – zwakte analyse van de post Brandwijk levert het volgende beeld op:

Sterke punten	Zwakke(re) punten
• Goede opkomst/bezetting/personele beschikbaarheid en opleidingsniveau • Aanvulling specialisme verzorgingsunit • Specifieke kennis redden grote huisdieren • Centrale ligging gemeentelijk verzorgingsgebied	• Niet stipt zijn / eigenzinnigheid van de post • Gedateerde huisvesting • Ligging in woonwijk
Kansen	Bedreigingen
• Toekomstbestendigheid versterken door reeds vergunde verbouw / renovatieplannen • Groeiende bedrijvigheid in verzorgingsgebied wat bijdraagt aan potentieel van vrijwilligers	• Oplopende kosten door uitstel renovatie van de brandweerpost

4.2 De post Goudriaan

De post Goudriaan typeert zichzelf als een post waar betrokkenheid, saamhorigheid en een gezond fanatisme de dominante cultuuraspecten zijn. De post voelt zich maatschappelijk betrokken bij de kernen Goudriaan en Ottoland. Betrokkenheid bij het lokale wel en wee wordt belangrijk geacht en gezien als een investering in een duurzame relatie tussen inwoners van de dorpen en de brandweer. Dit leidt ertoe dat men de brandweerpost en de brandweerlieden kent, op ze kan bouwen en steunt. Deze band levert naast een goede bekendheid van het verzorgingsgebied, een breed arsenaal aan oefenmogelijkheden en -locaties op.

De saamhorigheid van de post schept een hechte band tussen de postleden onderling. Het voelt als een familie met een gezamenlijke passie voor de brandweer. Deze vorm van saamhorigheid is niet alleen op een oefenavond of na een uitruk, maar ook op onwillekeurige andere momenten. De brandweer is in die zin voor de meeste postleden meer dan de brandweer alleen. De zes nieuwe brandweerlieden die er de laatste 2,5 jaar bij zijn gekomen, hebben zich hier feilloos op weten aan te passen. Een gezonde dosis fanatisme wordt gezien als een voorwaarde om het vak van de brandweer goed uit te kunnen oefenen. Niet het individuele belang is leidend maar de manier hoe men collectief staat voor een goede brandweezorg. 'Wie niet past in dit gedachtengoed, past ook niet bij de post Goudriaan'.

Een basispost bestaat in de regel uit 15 tot 17 personen. De post Goudriaan zit hier al jaren structureel onder. De post heeft momenteel 12 vrijwilligers die in het eigen verzorgingsgebied wonen. Daarvan is de beschikbaarheid relatief hoog. De post heeft 6 collega vrijwilligers die in de dag-situatie soms beschikbaar zijn om bij te springen als er moet worden uitgerukt. Van de 12 post-eigen vrijwilligers is de gemiddelde leeftijd 45 jaar. Er zijn 6 vrijwilligers tussen de 50 en de 60 jaar. Er zijn 3 vrijwilligers bezig met de basisopleiding. Deze zijn naar verwachting in 2022 gereed.

De post verzorgt basisbrandweezorg, is onderdeel van het ondersteuningspeloton en staat gekoppeld aan de schuimvoorraadbak. De post heeft verder geen neventaken of specialisme. Het verzorgingsgebied heeft een agrarisch karakter en bestaat overwegend uit lintbebouwing. Het aantal uitrukken is relatief laag en schommelt rond de 15 op jaarbasis. De post Goudriaan (bouwjaar 1994) is gelegen aan de Zuidzijde 147 in Goudriaan. Het is een kleine post die in eigendom is van de veiligheidsregio. De post heeft 1 stallingsplaats binnen voor de TS. De huisvesting is functioneel maar enigszins gedateerd.

Een sterkte – zwakteanalyse van de post Goudriaan levert het volgende beeld op:

Sterke punten	Zwakke(re) punten
- Goede dag- en nachtbezetting ondanks klein aantal vrijwilligers - Post ligt nabij belangrijke ontsluitingswegen	- Structureel onder de wenselijke organieke sterkte - Ligging in woonwijk
Kansen	Bedreigingen
Post zou door laag aantal eigen uitrukken frequenter ingezet kunnen worden voor bijstand en of herbezettingsklussen elders	Aantal mensen met hogere leeftijd waardoor uitstroom wordt voorzien

4.3 De post Groot Ammers

De post Groot Ammers beschrijft zichzelf als een post met een platte hiërarchie. Alleen tijdens daadwerkelijke inzetten heeft de bevelvoerder de leiding en verdeelt deze de taken. De oefenavonden worden goed bezocht. De 16 postleden zijn onderling betrokken en runnen het korps met elkaar. Buiten de oefenavonden worden er gezamenlijk activiteiten ondernomen al dan niet georganiseerd door de eigen personeelsvereniging. Ook het gezin wordt daarbij betrokken. De brandweer staat midden in de leefgemeenschap van Groot-Ammers. Dit uit zich in het belangeloos meewerken aan maatschappelijke activiteiten zoals de jaarlijkse intocht van Sinterklaas. Ook wordt ondersteuning verleend aan de Oranjevereniging, de brandwonden stichting, bij spreekbeurten op (basis)scholen en organiseert de post met enige regelmaat een open dag om te laten zien wat de brandweer doet.

De beschikbaarheid van vrijwilligers is hoog. De gemiddelde leeftijd ligt net beneden de 40 jaar. De cruciale functies van bevelvoerder (5) en chauffeur/voertuigbediener (6) zijn goed bezet. Naast de standaard tankautospuiter (TS) draagt de post zorg voor de regionale BOS-aanhanger die bij grotere of langdurige incidenten voorziet in de behoefte van brandstof, olie en smeermiddelen van ingezette voertuigen.

Het verzorgingsgebied bestaat uit de kern Groot Ammers en een deel van Streefkerk. Samen met Langerak leveren zij de brandweezorg het op het grootste gemeentelijke industriepark Gelkenes. Op dit park van meer dan 70 hectare en ruim 90 bedrijven, werken dagelijks meer dan 1500 medewerkers en wonen er zo'n 300 mensen permanent op- en direct langs het terrein. Het industriepark heeft de potentie en de intentie uit te breiden de komende jaren.

De brandweerpost Groot-Ammers (bouwjaar 1990) wordt ondergehuurd via de gemeente van Mourik. De overeenkomst loopt tot 30 september 2024. Daarna kan wellicht direct via Mourik een overeenkomst aangegaan worden. De huurvoorwaarden kunnen op dat moment wijzigen. Het pand is niet via de openbare weg toegankelijk maar via het eigen terrein van firma Mourik.

Groot Ammers heeft de grootste kern van het onderzoeksgebied. Samen met het industriepark levert dit voor de post Groot Ammers gemiddeld tussen de 30 en de 40 uitrukken per jaar op.

Een sterkte – zwakteanalyse van de post Groot- Ammers levert het volgende beeld op:

Sterke punten	Zwakke(re) punten
• Stevige basispost • Gevarieerd verzorgingsgebied	• Huisvesting is huurpand
Kansen	Bedreigingen
• Groei van werkgelegenheid door uitbreiding van industriepark	• Onzekerheid over continuïteit en kosten huisvesting

4.4 De post Langerak

De post Langerak beschrijft zichzelf als een groep die een relatief nuchtere kijk op de zaken heeft. Op dit moment bestaat de groep uit 17 mannen en is daarmee op sterkte. Een paar werken als zelfstandigen, het merendeel is in loondienst waarvan 3 bij de VRZHZ. Op de post heerst voornamelijk een familiecultuur, waarbij betrokkenheid en samenwerken belangrijke pijlers zijn. Er is ruimte voor het bespreekbaar maken van beladen onderwerpen en het geven van feedback op elkaar zonder dat direct de vlam in de pan slaat. Bij impactvolle gebeurtenissen zoekt men elkaar op en wordt gepraat met elkaar. De groep vindt dit belangrijk bij de verwerking van deze gebeurtenissen. Naast de verplichtingen die men heeft als brandweerman, zijn er geen zaken die vanuit de post worden gevraagd van de collega's.

Ook buiten de gangbare brandweeractiviteiten gaat men gepast met elkaar om. Onder meer door de activiteiten van de vereniging die de post heeft. Een nieuwjaarsreceptie, BBQ en kanonschieten zijn vastgestelde activiteiten per jaar. Het kanonschieten is één van de activiteiten die de vereniging doet voor de gemeenschap, daarnaast kan er voor het gemeenschappelijk belang altijd een beroep worden gedaan op de brandweer. Hier krijg je de handen zeker voor op elkaar bij de post. Wat sprekend is voor nuchterheid en het vertrouwen binnen de post Langerak is bijvoorbeeld de afspraken rondom de betaling van de consumpties aan de bar. Dit hoeft namelijk niet. Iedereen neemt wat hij wil en daar wordt niets voor bijgehouden of gerekend. Sinds 2 jaar wordt er maandelijks een bescheiden bedrag van de verloning automatisch via de regio gestort op de rekening van de brandweervereniging. Hiermee worden de activiteiten en consumpties gedekt.

De post heeft een relatief grote beschikbaarheid en alle functies kunnen goed worden bezet. De ploeg heeft momenteel 4 bevelvoerders en 5 chauffeurs/voertuigbedienaars. Er zijn 2 bevelvoerders in opleiding. Er is geen ploegensystemen voor de uitruk of oefenen. Binnen de post wordt het standpunt gedragen dat de burger recht heeft op de snelste hulp. De gemiddelde leeftijd van de post is 40 jaar. Er zijn drie mannen boven de 50 jaar.

Het verzorgingsgebied van de post Langerak is gevarieerd. Het bestaat overwegend uit een lint bebouwd agrarisch gebied, de dorpskern Langerak en de stad Nieuwpoort. Samen met Groot Ammers verzorgen zij de brandweezorg op het industriepark Gelkenes. De stad Nieuwpoort is weliswaar klein van omvang maar bergt een groot aantal (>125) Rijks- en gemeentelijke

monumenten binnen de vestingwallen. De post verzorgd uitsluitend basisbrandweezorg. Het aantal uitrukken ligt tussen de 20 en 25 op jaarbasis.

De post Langerak (bouwjaar 1997) is gelegen aan de Julianastraat 28a en ligt ingeklemd in een woonwijk. De kazerne heeft 1 stallingsplaats binnen voor de tankautospuiter, de personenbus staat op de buitenplaats. Er is geen oefen- of parkeerterrein om het gebouw. De staat en het voorzieningenniveau van de kazerne is goed.

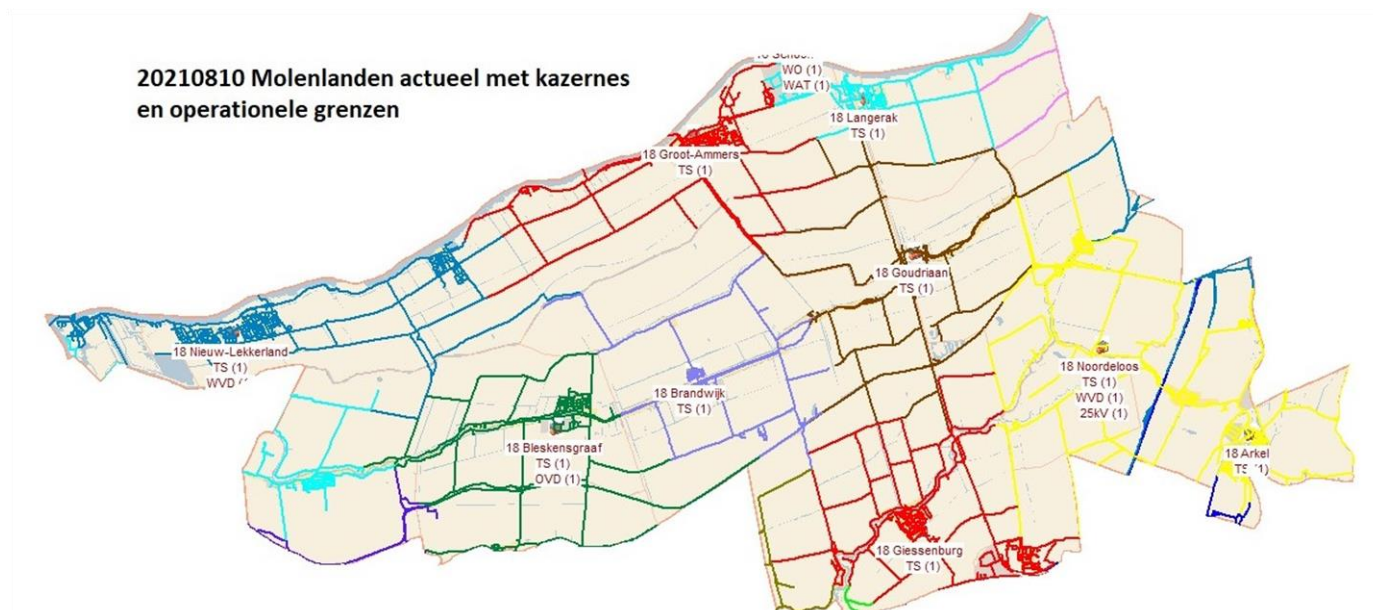
Een sterkte – zwakteanalyse van de post Langerak levert het volgende beeld op:

Sterke punten	Zwak(kere) punten
- Beschikking voldoende vrijwilligers door o.a. goede werkgelegenheid op Gelkenes - Nauwelijks verloop van vrijwilligers door verandering van werk, woonplaats of ontevredenheid - Locatie kazerne gunstig voor de uitruktijden in avond weekend situatie. - Dichtbij historisch/cultureel erfgoed (stadskern Nieuwpoort), woonzorg complex De Vijverhof en het industrieterrein Gelkenes	- Kazerne is midden in woonwijk gelegen zonder parkeerplaatsen op eigen terrein - Geen specialisme of extra taak
Kansen	Bedreigingen
- Uitbreiding woonkern Langerak met 250 huizen (gunstig voor potentiële vrijwilligers) - Geplande infrastructurele projecten zorgen voor betere/snellere verbinding van Langerak naar Nieuwpoort	Geen uitbreidingsmogelijkheden van de kazerne

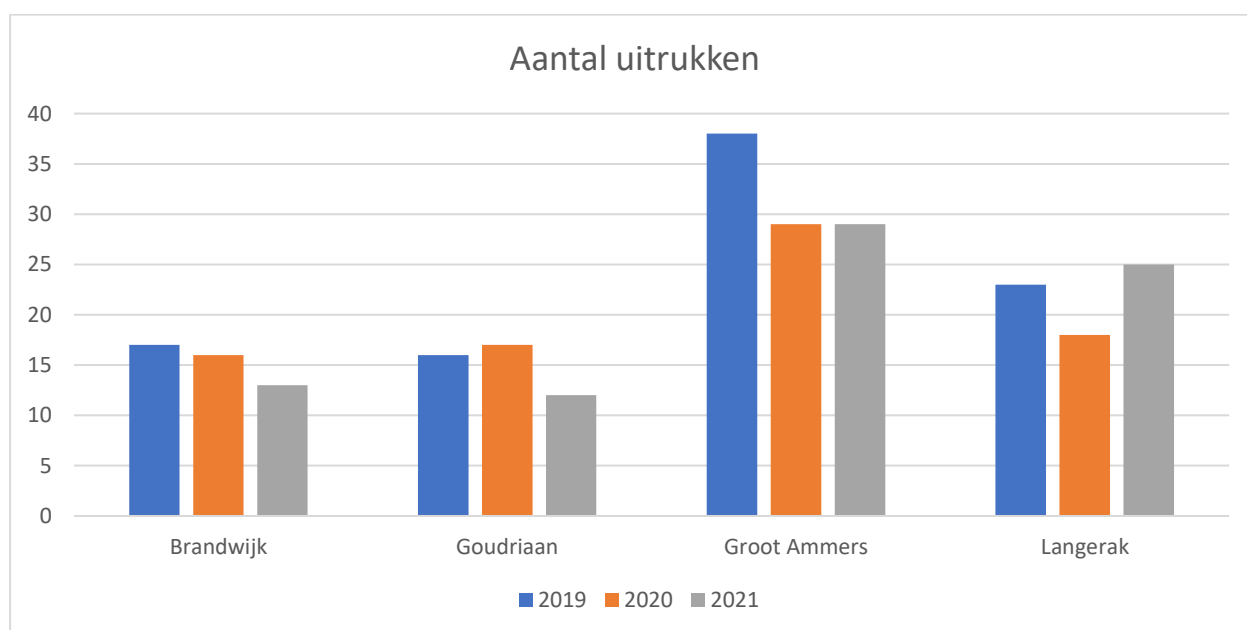
4.5 *Verzorgingsgebieden, uitrukoverzicht, opkomsttijden en -prestaties*

De vier aangrenzende posten verzorgen de basisbrandweezorg voor een deel van de regio en het gemeentelijk grondgebied van Molenlanden. Het dekkingsplan (2018) vormt de basis voor de indeling van de huidige verzorgingsgebieden. Het dekkingsplan wordt samengesteld aan de hand van een rekenmodule die kazernes koppelt aan de aanwezige infrastructuur, het risicobeeld en het gebouwenbestand. Zo wordt zichtbaar in welke mate de brandweer in staat is de brandweezorg conform de wettelijke zorgnormtijden af te dekken. De module kan eveneens gebruikt worden om de gevolgen van verplaatsing van kazernes in relatie tot de wettelijke zorgnorm inzichtelijk te maken.

De veiligheidsregio heeft de wettelijke verplichting het dekkingsplan als onderdeel van het beleidsplan eens in de 4 jaar te actualiseren. De actualisering van het dekkingsplan zou in 2022 moeten plaatsvinden. Het algemeen bestuur heeft besloten de actualisering op te schorten omdat als gevolg van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's de huidige zorgnormen zullen wijzigen. Deze zorgnormen zijn nu nog gekoppeld aan objecten en zullen in de toekomst gekoppeld worden aan gebieden. Meer daarover leest u in hoofdstuk 7.

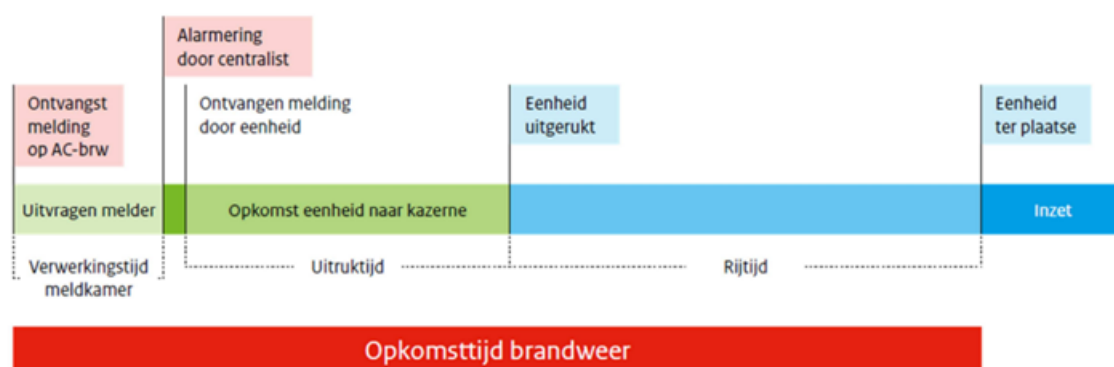
Vanwege de start van de nieuwe gemeente Molenlanden op 1 januari 2019 en de introductie van een nieuw managementinformatiesysteem waarin alle uitrukken worden geregistreerd, is het overzicht van het totaal aantal uitrukken beperkt tot de jaren 2019, 2020 en 2021. De gemiddelden van deze jaren wijken niet af van het langdurig gemiddelde.

Zoals benoemd heeft de brandweer te maken met de zogenaamde wettelijke zorgnormen. Daarnaast stelt de Wvr. eisen aan het materieel en de samenstelling van de bemanning voor het leveren van basisbrandweerzorg. De Wvr. biedt de mogelijkheid gemotiveerd af te wijken

van deze wettelijke kaders. Hiervan heeft het bestuur in Zuid Holland Zuid al sinds 2012 gebruik gemaakt en zijn hiervoor de zogenaamde referentietijden ZHZ ontwikkeld. Vervolgens is in het dekkingsplan 2017 ook opgenomen dat er vanuit de basisposten onder voorwaarden met een variabele voertuigsamenstelling mag worden uitgerukt. In 2020 is de implementatie hiervan afgerond en op de voornoemde posten van toepassing. Variabele voertuigbezetting draagt bij aan een snellere opkomst én zorgt ervoor dat bij kleinere incidenten niet onnodig veel vrijwilligers ingezet worden. Er zijn nog onvoldoende gegevens verzameld om een goed beeld te kunnen geven van de effecten van de invoering van variabele voertuigbezetting.

Om inzicht te krijgen hoe de posten t.o.v. de zorgnorm daadwerkelijk presteren dient diverse data bij elkaar te worden gebracht. Het tijdstip waarop een initiële melding plaatsvindt, de verwerkingstijd van de centralist en het moment van uitgifte van de melding is een eerste processtap. De opkomst van de vrijwilligers naar de kazerne, de omkleedtijd en de rijtijd zijn vervolgens bepalend om de totale opkomsttijd te kunnen vaststellen. Alle gegevens (tijden) worden geplot. Het plotten is een combinatie van geautomatiseerde registratie en menselijk handelen. Een kans op foutmarge is daarbij altijd aanwezig.

Op regionale schaal wordt de opkomst van de brandweer gemonitord en aan het algemeen bestuur gerapporteerd. Het betreft uitsluitend de zogenaamde spoedmeldingen (prio 1). De opkomsttijd van de gemeente Molenlanden scoort op de regionale schaal gezien al jaren het laagst qua opkomsttijd.

	Gemeente									
	Albd	Ddt	G-chem	Hardv-GD	H-I-A	HWD	Molenl.	Ppd	Sld	Zwd
Aantal uitrukken	11	80	25	4	13	31	19	13	14	28
% behaalde normtijden	73%	94%	84%	100%	77%	97%	63%	92%	86%	82%
% behaalde normtijden >2 min.	100%	99%	96%	100%	100%	100%	89%	92%	93%	100%

Een verklaringen hiervoor is veelal een combinatie van meerdere factoren. Evengoed is het niet realistisch om in rurale gebieden met verspreide bebouwing dezelfde opkomsttijden te halen als in verstedelijkte gebieden. De kracht van onze brandweerorganisatie ligt in samenwerking. Onze medewerkers treden altijd in gezamenlijkheid op, van kleine tot grotere incidenten. Met het collectief van circa 750 brandweer repressief inzetbare medewerkers, kan een enorme slagkracht op de been gebracht worden. De bijdrage hieraan vanuit de posten in de gemeente Molenlanden is evident.

5 Relevante ontwikkelingen

Een steeds veranderende maatschappij vraagt veel van de brandweerorganisatie. Technologische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de electrificering of de toepassing van vervangers van fossiele brandstoffen in allerlei transportmodaliteiten, zijn lastig bij te houden en leveren steeds nieuwe uitdagingen op bij de bestrijding van incidenten. Maar ook maatschappelijk gezien verandert er veel in een snel tempo. Ons werk en onze sociale relaties zijn we steeds meer op een andere manier aan het inrichten. Doordat we anders communiceren heeft dat sociale en culturele gevolgen. Ook lijkt het erop dat ons politieke systeem steeds vaker onder druk komt te staan. Dit hoofdstuk gaat in op de exogene en interne ontwikkelingen die relevant zijn of (kunnen) worden voor de brandweer van de toekomst.

5.1 Exogene ontwikkelingen

Op exogene ontwikkelingen is doorgaans geen of slechts beperkt invloed uit te oefenen. Desondanks kunnen deze ontwikkelingen wel van invloed- of zelfs bepalend zijn voor de eigen organisatie. Binnen het brandweerdomein speelt een aantal van deze ontwikkelingen die bepalend zijn of worden voor de eigen organisatie. De ontwikkelingen die van belang zijn en of betrekking hebben op dit onderzoek worden hierna genoemd.

5.1.1 Europese Deeltijdrichtlijn

Het huidige brandweerstelsel is vanaf de 2^e Wereldoorlog gebaseerd op een combinatie van vrijwillige- en beroepsbrandweer. Beiden hebben eenzelfde takenpakket en zijn de eisen op het gebied van vakbekwaamheid gelijk. Gebleken is echter dat elementen uit de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met Europese en internationale regelgeving en de huidige situatie niet ongewijzigd in stand kan blijven. Uitgebreid nader onderzoek heeft dit bevestigd. Tevens is gekeken hoe het bestel zou kunnen worden aangepast zodat er wel aan de Europese en internationale regelgeving wordt voldaan. Dit heeft geresulteerd in een rapport waarin een aantal bouwstenen zijn beschreven die moeten leiden tot het opheffen van de strijdigheid. Op basis van dit rapport hebben het Veiligheidsberaad en de minister van JenV op 21 juni 2021 het besluit genomen een stuurgroep in te richten die op basis van deze bouwstenen -als een eerste stap- moet gaan nadenken over een 'toekomstbestendig brandweerstelsel'.

Als randvoorwaarde voor een toekomstig brandweerstelsel geldt dat behoud van vrijwilligheid het uitgangspunt dient te blijven, maar -dat gezien (Europese) wet- en regelgeving- er een fundamenteel onderscheid tussen beroepsmedewerkers en vrijwilligers noodzakelijk is. De focus in de eerste stap van de stuurgroep komt te liggen bij de verplichte beschikbaarheid. De vrijwilliger werkt op basis van 100% vrijwilligheid en kan niet worden verplicht om taken uit te voeren en beschikbaar te zijn op een bepaald moment. Vormen van consignering voor incidentbestrijding en verplichte kazernering zijn (dan) niet meer aan de orde. Voor de beroepsmedewerker geldt dat de verplichting blijft.

De stuurgroep is gevraagd een implementatieplan op te stellen dat inzicht geeft in de personele, organisatorische en financiële consequenties van de eerste stap. Het implementatieplan wordt eind 2021 ter bespreking voorgelegd aan de vergadering van het Veiligheidsberaad en de minister van JenV. In de aanvullende opdracht naar thema's voor een toekomstbestendig brandweerstelsel, betreft de stuurgroep ook relevante brandweerontwikkelingen zoals slagkracht en paraatheid. In de vergadering van het Veiligheidsberaad en de minister van JenV eind 2021 is de scope voor deze aanvullende opdracht bepaald. Deze wordt vervolgens uitgewerkt in een onderzoeksopdracht die wordt besproken in de gezamenlijke vergadering medio 2022.

5.1.2 Gebiedsgerichte opkomsttijden

Sinds de rapportage 'Ter Plaatse' (2012) van de Inspectie Veiligheid en Justitie, die het huidige stelsel van objectgerichte opkomsttijden nader hebben onderzocht, staan opkomsttijden van de brandweer in de aandacht. Op initiatief van het veiligheidsberaad heeft dit geleid tot een onderzoeksopdracht aan het veld om alle schakels die van invloed zijn op de brandveiligheid in beeld te brengen. Dit heeft geresulteerd in het project RemBrand (2015). Het rapport RemBrand: *'brandveiligheid is een coproductie'* maakt helder dat goede brandveiligheidszorg geen exclusief domein van de brandweer is maar een coproductie. Andere partijen zoals burgers, ondernemers, instellingen, de bouwsectoren en verzekeraars spelen evengoed een belangrijke rol in de zorg voor een brandveilige samenleving.

Het rapport RemBrand stelt eveneens een andere benadering voor de opkomsttijden van de brandweer voor; de gebiedsgerichte opkomsttijden. Dit heeft vanuit het Veiligheidsberaad tot een vervolgoopdracht geleid aan Brandweer Nederland om de gebiedsgerichte opkomsttijden nader uit te werken in een handreiking. Gebiedsgerichte opkomsttijden gaat uit van een bandbreedte in de opkomsttijd. Die bandbreedte die wordt bepaald aan de hand van het overheersende karakter van het risiconiveau van/in een gebied. Uit deze analyse volgt een referentiewaarde. Deze referentiewaarde is voor de brandweer een professionele waarde, wat betekent dat zij vanuit haar repressieve taakstelling binnen deze tijd het gebied zou willen bereiken en deze hanteert bij de inrichting van het dekkingsplan. Voordeel van de systematiek is een grotere flexibiliteit van de brandweer die beter aansluit bij hetgeen de praktijk vraagt dan de huidige meer rigide systematiek.

Het Veiligheidsberaad ziet het systeem van gebiedsgerichte opkomsttijden als een vervanging van de opkomsttijden uit het Besluit Veiligheidsregio (Bvr). Het Veiligheidsberaad heeft daarom de Minister van Justitie en Veiligheid gevraagd het Bvr hierop aan te passen. De Minister heeft laten weten onder een aantal randvoorwaarden in te kunnen stemmen met de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Deze randvoorwaarden (zie hierna) zullen opgenomen worden in regelgeving.

- Borging van de goede informatiepositie van de gemeenteraad door minimaal jaarlijks te
- Rapporteren over de gerealiseerde brandweezorg;
- Actief informeren van inwoners, bedrijven en objecteigenaren in het gebied waarin de 18-minutennorm niet kan worden gehaald;
- Registratie van alle opkomsttijden t.b.v. transparante verantwoording en als basis voor inzicht;

- Het opstellen van een landelijk uniforme werkwijze m.b.t. dekkingsplannen door de 25
- Besturen van de veiligheidsregio's.

De systematiek wordt ondersteund door de introductie van een landelijke uniforme methodiek voor het opstellen van dekkingsplannen. De methodiek -beschreven in een concept landelijke handreiking dekkingsplannen- wordt momenteel in een aantal pilotregio's getoetst. De uitkomsten van de pilots worden betrokken bij het traject en leidt waar nodig tot aanpassing van de landelijke handreiking. Eind 2021 zou de definitieve handreiking dekkingsplan gereed zijn. De minister koerst op een inwerkingtreding van de aangepaste Bvr per 1 juli 2022.

In de volgende tabel zijn de uitgangspunten voor de gebiedsgerichte referentietijden opgenomen die ook als professionele normen door het veld worden gehanteerd. Doel van deze nieuwe methodiek is de besturen van de veiligheidsregio's beter in staat te stellen om een keuze te maken voor de (gebiedsgerichte) opkomsttijden, waarvoor deze besturen verantwoordelijk zijn.

Categorie	<u>Overheersend karakter</u>	Referentie in minuten	Bandbreedte
I	- Oude binnensteden (woningen, gebouwen voor zelfredzame personen zoals hotels, kantoren, winkels, publieksgebouwen, scholen en industriegebouwen) - Gebouwen voor slapende niet zelfredzame personen (gevangenen, ziekenhuizen, verpleeghuizen) - Portiekwoningen - Woongebouwen hoger dan 20 meter	7	4-10
II	- Woningen - Gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	10	7-13
III	- Verspreid liggende woningen - Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	15	12-18
* De gegeven minimum waarde is een inzichtwaarde, het mag altijd sneller			

5.1.3 Ontwikkelingen Omgevingswet

In 2022 wordt de invoering van een nieuwe Omgevingswet verwacht. De Omgevingswet gaat over beschermen en benutten van onze leefomgeving. Het hiervan afgeleide Besluit Bouwwerken Leefomgeving vervangt het huidige Bouwbesluit en regelingen met betrekking tot bouwwerken, waaronder brandveiligheid. Ook hier wordt een verschuiving voorzien van het regelgericht werken naar meer risicogerichte advisering. Deze risicogerichte benadering heeft ook gevolgen voor de eisen die (kunnen) worden gesteld aan de (brand)veiligheid in brede zin. Zo komt de verantwoordelijkheid voor de toepassing van brandveiligheidseisen nadrukkelijker te liggen bij de gebruiker en eigenaar van een bouwwerk en is de gebruiker verantwoordelijk voor het brandveilig gebruik ervan.

Een andere wezenlijke verandering die in de regelgeving wordt opgenomen is de verplichting van rookmelders voor bestaande bouw. Op iedere bouwlaag dienen deze te worden aangebracht. Deze rookmelderverplichting voor alle woningen moet ertoe bijdragen dat bij brand de mensen eerder gealarmeerd worden, tijdig de woning kunnen verlaten en ook eerder een (brand)melding kunnen doen.

5.2 *Interne ontwikkelingen*

De veiligheidsregio is feitelijk een verlengstuk van de gemeenten. De veiligheidsregio stelt alles in het werk de gemeenten zo goed mogelijk van dienst te zijn en alle wettelijke en andere overeengekomen taken zo optimaal mogelijk te organiseren en uit te voeren. Om dit te kunnen doen heeft de veiligheidsregio net als ieder bedrijf haar interne ontwikkelingen van bijvoorbeeld systemen, structuren, strategieën en bedrijfscultuur die van invloed zijn op de prestaties. De hierna genoemde ontwikkelingen worden voor het onderzoek relevant geacht.

5.2.1 *Het beleidsplan veiligheidsregio*

In 2019 is door het algemeen bestuur een visie op de VRZHZ geformuleerd. Met deze visie is o.m. invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het visitatierapport van 2018 om keuzes voor de toekomst te maken waar het de strategische koers van de VRZHZ betreft. De kern van deze visie uit 2019 luidt:

- We zijn een zelfstandige regio met de kernwoorden: compact, nabij en veerkrachtig.
- We werken op inhoud samen met gemeenten, andere GR-en en veiligheidsregio's.
- De VRZHZ agendeert en faciliteert veiligheidsvraagstukken en geeft zichtbaarheid aan vernieuwing en innovaties die leiden tot efficiency.
- We onderhouden een eigen crisisorganisatie, waarbij in de aanpak van zowel risico- als crisisbeheersing de inhoud centraal staat.
- Compact en nabij zien we onder andere terug in het fijnmazig netwerk van brandweerposten, waarbij we een brede taakopvatting hanteren van wettelijke-, dienstverlenende taken en gemeenschapszin (o.a. verbinding met omgeving, werkgevers).
- Mens en werk zijn in de VRZHZ in balans.

Deze visie vormde onder meer een basis voor het beleidsplan 2022-2025. In 2021 is het nieuwe beleidsplan VRZHZ gemaakt. In het beleidsplan is ook de richting bepaald naar waarin de brandweer zich zou moeten gaan bewegen. Deze richting is een vertaalslag van de bestuurlijke visie en de exogene ontwikkeling zoals eerder beschreven.

Ook in het nieuwe beleidsplan vormt het voorkomen van (brand)onveiligheid de belangrijkste schakel in het hele conceptuele denken. Onverminderd zal hier de aandacht naar uitgaan. Zo moet het programma 'Veilig Leven' leiden tot minder branden, minder slachtoffers en minder schade. Met een doelgroepgerichte aanpak zal de veiligheidsboodschap gericht overgebracht worden bij de risicodoelgroepen. Naast de inzet van onze eigen brandweermensen is de samenwerking met de gemeenten en andere relevante partners daarbij noodzakelijk.

Voor de momenten waarop het toch mis gaat blijft de basis een fijnmazig georganiseerde brandweer met een solide basistakenpakket voor de meest voorkomende incidenten.

Tegelijkertijd vragen alle ontwikkelingen dat de brandweer op basis van verschillen in risico's meer gaat differentiëren. Daarmee moet ook het ontstaan van verschillen worden geaccepteerd. Dit vergt veerkracht in uitvoerend- en organisatorisch opzicht.

5.2.2 Bestuurlijke retraite september 2021

In de laatstgehouden bestuurlijke retraite is uitgebreid stilgestaan bij het financieel perspectief van de veiligheidsregio. Voorzien voor de komende jaren is een structureel tekort dat zich ontwikkelt tot een omvang van € 1,6 tot 2 mln.. Dit tekort is door de eerdere bezuinigingen en opgaven van de afgelopen (8) jaren niet meer op te lossen binnen de eigen begroting. De richting die het Dagelijks Bestuur verkiest om de tekorten aan te pakken is niet primair gelegen in het toepassen van nieuwe bezuinigingen. Het bestuur wenst vast te houden aan- en te werken vanuit de visie uit 2019 (retraite Haamstede). Dit houdt ook in dat het bestuur wil vasthouden aan het huidige zorgniveau op het gebied van de brandweer en risico- en crisisbeheersing. Niet aanpassen van het zorgniveau betekent wel kritisch (blijven) kijken naar ontwikkelingen en mogelijkheden om onze brandweezorg efficiënt en toekomstgericht te blijven organiseren.

5.2.3 Vormen van één brandweerafdeling

De brandweer was de eerste jaren na de regionalisering verdeeld in 4 clusters. Deze organisatievorm heeft geholpen de brandweer te ontvlechten en onthechten vanuit de gemeentelijke organisatie maar had een minder positief effect op de werkelijke eenwording. In 2018 leidde een reorganisatie tot meer eenwording door de meest kritische brandweerprocessen te beschrijven en eenduidig uit te voeren vanuit 2 brandweerafdelingen. In 2021 is gestart met het samenvoegen van de twee afdelingen tot een afdeling brandweer met éénhoofdige leiding. Per 15 april 2022 is de organisatorische samenvoeging gerealiseerd. De samenvoeging heeft tot doel dubbele werkzaamheden te voorkomen door taken logisch(er) te clusteren binnen de bestaande bureaus. In een programmastructuur wordt verder gewerkt aan het verbeteren van de producten van de brandweer. De brandweerposten kunnen zo efficiënter worden ondersteund bij hun taakuitvoering. Waar nodig zullen op organische wijze verdere aanpassingen aan de organisatiestructuur worden gedaan.

6 Een (probleem)analyse

In dit hoofdstuk worden de beschrijvingen van de vier posten en alle relevante exogene en interne ontwikkelingen nader geanalyseerd en of betekenis aangegeven.

6.1 *Relatief veel posten op klein oppervlak*

Wanneer de gemeente Molenlanden als geheel zien dan liggen de 4 posten waarop dit onderzoek betrekking heeft op relatief korte afstand van elkaar. Daar waar er voor de gemeente als geheel 9 tankautospuiten beschikbaar zijn komt dit neer op 1 per 5000 inwoners. In het onderzoeksgebied is dit 1 per 3000 inwoners. Het brandrisicoprofiel is niet uitzonderlijk hoog en wordt met de huidige positionering van posten bovengemiddeld afgedekt.

6.2 *Een sterk collectief*

Uit het demografisch overzicht blijkt dat er geen overdaad aan potentiële vrijwilligers in de bevolking schuilgaat waarmee de continuïteit in personele zin duurzaam kan worden geborgd. Het is echter de sterke gemeenschapszin in combinatie met werkgelegenheid en zelfstandig ondernemerschap, die ervoor zorgen dat er een sterk collectief aan brandweezorg bestaat. Met een gemiddelde leeftijd van 40 jaar vormt dit een stabiel en toekomstbestendig geheel. De post Goudriaan vormt hierop een uitzondering maar dat valt door het zeer geringe aantal (maatgevende) incidenten nauwelijks op. Het overzicht leert verder dat het aantal vrouwen wat belangstelling heeft voor een functie als vrijwilliger bij de brandweer zeer laag is. Meer focus op dit deel van het potentieel zou wellicht interessant kunnen zijn.

6.3 *Huisvesting*

De huisvesting van de afzonderlijke posten is niet optimaal. Zowel qua ligging, eigenaarschap, staat van onderhoud en ruimtevoorziening spelen er issues op de posten die opgepakt dienen te worden. Zeker nu er ook sprake is van enkele vrouwelijke collega's in de uitrukdienst dient dit met enige voortvarendheid te worden opgepakt. Met het oplossen van problemen en het aanbrengen van voorzieningen zijn kosten gemoeid. Dan nog blijft er (soms) sprake van suboptimale omstandigheden vanwege de ligging van 3 van de 4 posten. Ook is het aanpassen van kazernes aan huidige eisen die aan een brandweerpost zijn gesteld niet in alle gevallen mogelijk. Huisvesting speelt -naast de aanleiding van dit onderzoek- daarmee een dominante rol in de toekomstbestendigheid van de brandweezorg.

6.4 *Ontstaansgeschiedenis versus dynamiek in de samenleving*

De brandweerorganisatie is vooral gebaseerd op lange tradities met soms diep ingesleten patronen en (goed) gebruik. De brandweezorg is na de 2^e Wereldoorlog bij wet gedecentraliseerd als een gemeentelijke taak met een toezichthoudende rol voor de rijksoverheid. Studies naar de (recente) geschiedenis leert dat er sinds die tijd in de basis van brandbestrijding in organisatorische zin niet heel veel is veranderd. Wel heeft uitbreiding van taken plaatsgevonden in de vorm van (technische) hulpverlening en t.a.v. de rampen- en crisisbeheersing. Verder is sinds 2013 de veiligheidsregio de uitvoeringsinstantie geworden

voor de taken van de brandweer. De kwaliteit van de brandweezorg als geheel is vooral door de technologische vooruitgang en de kwaliteit van de manier van bouwen en beveiligen (preventie) verbeterd, maar op onderdelen ook complexer geworden.

Het lijkt daarom logisch dat er nu een aantal exogene ontwikkelingen gaande zijn die 'rammelen' aan de bestaande fundamenten van het brandweerbesteding. Het vraagstuk rondom de Europese Deeltijdrichtlijn en de inhoudelijke ontwikkelingen die uitgaan van een meer risicogerichte benadering van de brandweezorg als geheel, zijn hier debet aan. De dynamiek in de samenleving vraagt van ons dat we kritisch kijken naar onze organisatie en dat oude overtuigingen sneller over boord worden gegooid om een antwoord te kunnen bieden op maatschappelijke trends en ontwikkelingen. Flexibiliteit en veerkracht zijn daarmee belangrijke competenties voor al onze medewerkers.

Voor de posten van Molenlanden zullen de gevolgen van de Europese Deeltijdrichtlijn naar verwachting minimaal zijn. De invoering van gebiedsgerichte opkomsttijden kan wel van invloed zijn omdat deze ruimte biedt om deze tijden op te rekken. Dit is altijd een bestuurlijke keuze die vooralsnog niet het uitgangspunt vormt.

Echter in het groter geheel bezien rechtvaardigen de ontwikkelingen zoals de gebiedsgerichte opkomsttijden, uitdruk op maat en het gedachtengoed van de toekomstvisie 'brandweer over morgen' een vernieuw(en)de blik op de brandweezorg binnen een gedeelte van Molenlanden. En daarmee wordt invulling gegeven aan het bestuurlijk gedachtengoed kritisch te (blijven) kijken naar ontwikkelingen en mogelijkheden om onze brandweezorg efficiënt en toekomstgericht te blijven organiseren.

7 Toekomstbestendige varianten brandweezorg

Na de beschrijving en analyse van de huidige brandweezorg en haar omgeving, zijn in dit hoofdstuk een aantal mogelijke varianten beschreven waarmee de brandweezorg vorm kan worden gegeven. Varianten die worden gezien als een verkenning naar hoe kan worden ingespeeld op de toekomstige ontwikkelingen en kan bijdragen aan de toekomstbestendigheid. Alvorens in te gaan op de mogelijke varianten is het belangrijk eerst duidelijkheid te verschaffen over de term 'toekomstbestendigheid' zo dit als doel van dit onderzoek wordt gezien.

7.1 Wat wordt verstaan onder toekomstbestendig?

Onze missie is dat we als brandweer bij incidenten adequaat reageren om een onveilige situatie te voorkomen, te bestrijden en of te beperken. In het beleidsplan VRZHZ is *'het leveren van krachtige brandweezorg op maat door beroeps en vrijwilligers'* één van de zes sporen. Samen met een tweede spoor *'het wendbaar en duurzaam organiseren'* zijn dit de ingrediënten voor toekomstbestendigheid. Daarnaast vormt continuïteit een belangrijke voorwaarde. Als parate hulpverleningsorganisatie rekent men 24/7 op ons. Samengevat:

Onder toekomstbestendig organiseren verstaan we dat we als brandweerorganisatie ZHZ continuïteit van impactvolle brandweezorg bieden aan onze burgers en wendbaar en innovatief kunnen omgaan met alle veranderingen die plaatsvinden.

7.2 De varianten

Eerder is genoemd dat de huidige huisvesting een voorname aanleiding vormt voor dit onderzoek. Voor alle posten geldt dat er de komende jaren (forse) aanpassingen noodzakelijk zijn om aan alle (wettelijke) eisen te kunnen voldoen. Deze aanpassingen zijn niet in alle gevallen ook uitvoerbaar. Dit onderzoek is erop toegespitst ook nieuwe mogelijkheden te onderzoeken. Het plaatsen van nieuwe- of het gebruiken van andere uitruklocaties en of het samenvoegen van posten, kan bijdragen aan de doelstellingen. Wanneer posten worden samengevoegd ligt het niet voor de hand hiervoor één van de bestaande locaties te kiezen. Dit zou immers leiden tot het opheffen van een post en hiervoor is dit onderzoek niet bedoeld.

Varianten buiten de bestaande situatie starten met een locatieverkenning. Met betrokkenheid van een planeconoom, de afdeling ruimtelijke ordening Molenlanden en de klankbordgroep, zijn alternatieve locaties verkend. Daarbij is vooral gekeken naar mogelijkheden van goed bereikbare kavels of bestaande gebouwen die gelegen zijn tussenin de huidige locaties en naar verwachting geschikt (te maken) zijn voor het realiseren van een brandweerpost. Op basis van deze verkenning zijn naast de huidige locaties drie varianten onderzoekwaardig bevonden.

Dit leidt tot de volgende studies:

1. Posten blijven op de huidige locatie.
2. Locatie rotonde Nieuwpoort N 216 (samenvoeging posten Goudriaan en Langerak)
- 3 Locatie Gelkenes (samenvoeging van de posten Langerak en Groot Ammers)
- 3 Locatie Vuilendam / Ottoland (samenvoeging posten Brandwijk en Goudriaan)

7.3 Criteria voor hedendaagse brandweerposten

Om de studies goed te kunnen uitvoeren is het van belang vooraf te weten welke ruimtelijke en algemene eisen in de huidige tijdsgeest aan een brandweerkazerne moeten worden gesteld.

De criteria op basis waarvan locaties moeten worden beoordeeld betreffen:

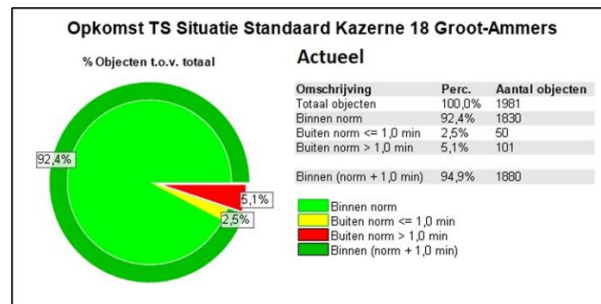
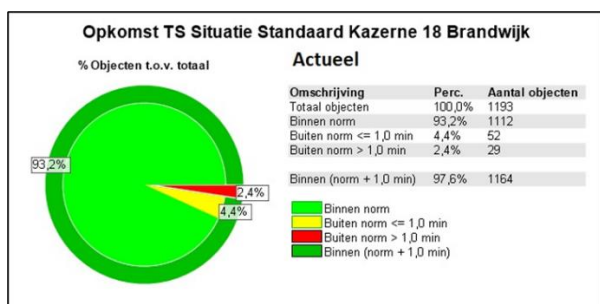
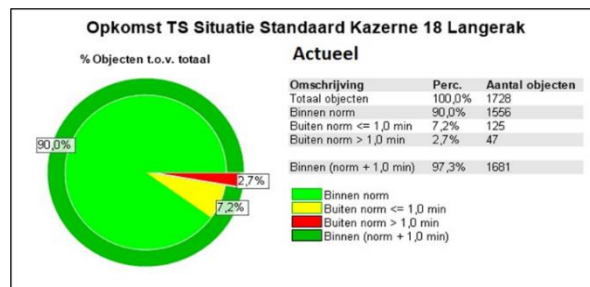
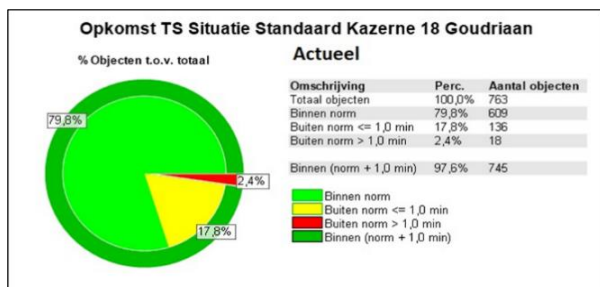
- Een kavel van minimaal 1.500 m² en een bebouwd oppervlak van 372 m²
- Strategische ligging in verzorgingsgebied
- Bereikbaarheid voor de vrijwilligers (die allemaal in het verzorgingsgebied wonen)
- Verbetering opkomsttijden
- Verkeersveiligheid (opkomend personeel en uitrukkende voertuigen)
- Ontsluiting aan een doorgaande weg
- Voldoen aan geldende regels (milieu, geluid etc.)
- Financiële haalbaarheid

Verder kunnen varianten worden beoordeeld op samenvoeging van posten en draagvlak.

7.4 Variant 1; posten blijven op de huidige locatie

De keuze voor- en positionering van de huidige brandweerposten is gebaseerd op gemeentelijke besluitvormingsprocessen uit het verleden. Destijds was een adviserende rol vanuit de toenmalige regionale brandweerorganisatie hierover. Het is belangrijk om ook de huidige situatie goed in kaart te brengen en langs de lat te leggen van de hedendaagse criteria. Deze variant wordt daarom goed in beeld gebracht en meegenomen in een wegingsmatrix.

Bekend is dat de huidige posten in bouwkundig en ruimtelijk opzicht te wensen overlaten. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen waarin per post is opgesomd welke aanpassingen noodzakelijk en mogelijk zijn en wat de geschatte kosten daarvan zijn. Daarentegen zijn de bereikbaarheid voor de vrijwilligers en de opkomsttijden die vanuit de huidige posten worden gerealiseerd zeer goed te noemen. Deze zijn overigens vrijwel altijd met elkaar verbonden; neemt de bereikbaarheid van de post voor de vrijwilligers af, dan neemt de opkomsttijd toe. In onderstaande afbeeldingen worden dekkingspercentages van de in het verzorgingsgebied aanwezige objecten per post weergegeven.

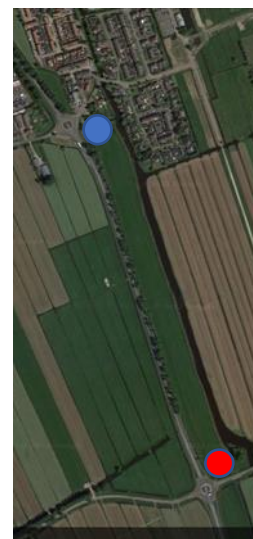

Ten aanzien van de verkeersveiligheid en de ontsluiting zijn de eisen duidelijk anders geworden ten opzichte van de periode waarin de posten in gebruik zijn genomen. Omdat men vaker de auto gebruikt bij opkomst naar de kazerne bestaat er wegens het ontbreken van eigen parkeergelegenheid op sommige locaties ook overlast voor de buurt. Ook het gegeven dat de brandweer voor niet spoedeisende zaken en oefeningen gebruik dient te maken van het blusvoertuig, leidt dit tot overlast en verkeersonveiligheid.

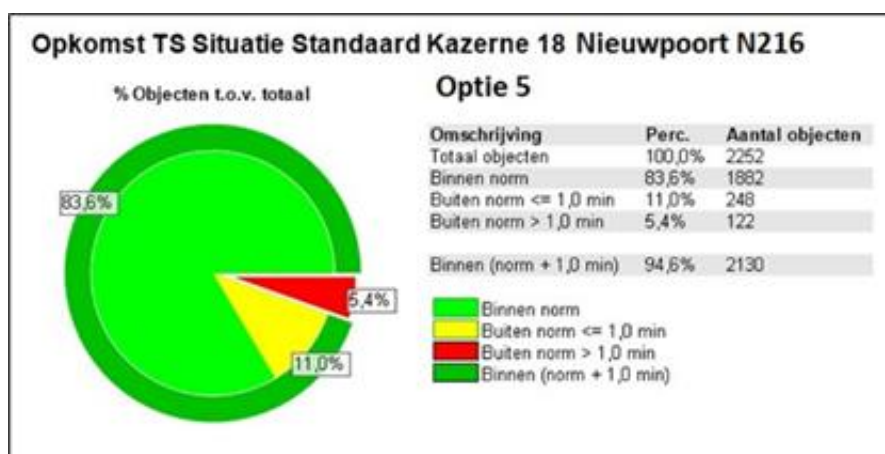
7.5 Variant 2; Locatie rotonde Langerak N 216

Deze variant gaat over een locatie buiten de dorpskernen. Uit gesprekken met de planeconoom én de afdeling Ruimtelijke Ordening van de gemeente Molenlanden, is gebleken dat een kavel (een langgerekte strook) langs de N216 tussen Langerak en Goudriaan gemeentelijk eigendom is. Een nieuw te bouwen kazerne ergens op deze strook kan naar verwachting voldoen aan de ruimtelijke- en overige eisen die aan een brandweerpost worden gesteld.

Het samenvoegen van de posten Goudriaan en Langerak is tevens hiermee beoogd en mogelijk. Dit kan dan zowel aan de dichtstbijzijnde N 216 rotonde in Langerak als de meer zuidelijk- en landelijker gelegen N 216 rotonde aan de Melkweg.

De opkomst van de brandweer blijft bij een samenvoeging van beide posten ruim binnen de normen en doet geen afbreuk aan de kwaliteit van de brandweezorg.

Een ontsluiting aan de rotonde komt de verkeersveiligheid ten goede, evenals de verplaatsingssnelheid van een blusvoertuig naar een incidentadres. De (over)last door trillingen en geluid van een groot brandweervoertuig in de woonkern vervalt bij uitruk en oefening.

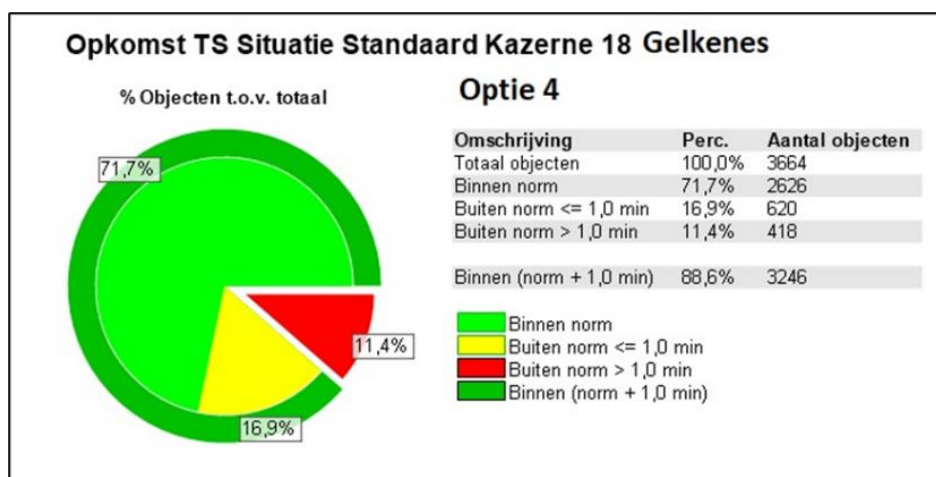
De bouwkosten van een dergelijke nieuw te bouwen post worden geraamd op 1.7 miljoen Euro. De opbrengst door verkoop van de huidige posten /c.q (bouw)grond kunnen hier tegenover worden gezet.

7.6 Variant 3; Locatie Gelkenes

Deze variant beoogt de posten Groot Ammers en Langerak samen te voegen op een nog nader te bepalen locatie op het industriepark Gelkenes. Belangrijk is dat een eventuele locatie zich bevindt aan de zuidkant van het terrein. Een positie aan de noordkant of ergens midden op het terrein vertraagt de opkomst van vrijwilligers sterk door een langere aanrijtijd.

Voor wat betreft de opkomst van vrijwilligers vanuit Nieuwpoort / Langerak is de infrastructuur sub optimaal. Vanuit Groot-Ammer is de opkomst alleen via de noordzijde mogelijk, omdat aan de zuidzijde geen goede infrastructuur aanwezig is. Verder is op dit moment geen geschikt kavel aanwezig. Daarmee wordt deze variant uitsluitend aantrekkelijk wanneer er naast de beoogde uitbreiding van Gelkenes met 9 hectare, deze in zuidelijke richting wordt gedaan en waarbij tevens een goede infrastructuur wordt aangelegd vanuit het oostelijke deel van Groot-Ammer. Bij deze variant wordt de brandweerzorg aan de westkant van Groot-Ammer sterk verminderd. Voor een deel van de lintbebouwing tussen Groot-Ammer en Streefkerk en ook de kern Streefkerk zelf, kan dan niet meer aan de huidige zorgnorm worden voldaan.

7.7 Variant 4; Vuilendam-Ottoland

Deze variant heeft nog een nadere locatiestudie. Het zoekgebied is ruim genomen omdat uit de verkenning met de gemeente blijkt dat er in aanvang geen kavels in eigendom van de gemeente beschikbaar zijn die zich zouden lenen voor het bouwen van een brandweerpost. Er valt op korte termijn dan ook geen exacte locatie aan te wijzen. Wel zijn er ideeën over locaties die mogelijk geschikt zijn te maken voor een brandweerpost. Het zoekgebied strekt zich uit vanaf Vuilendam richting Ottoland. Vanuit het oogpunt dat er mogelijk locaties geschikt

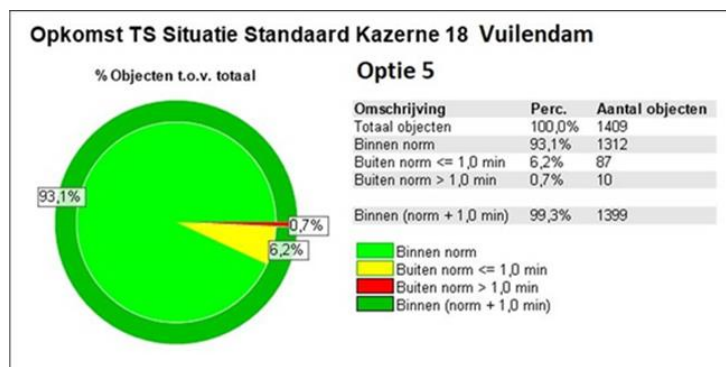
te maken zijn en dat ook hier samenvoeging van Goudriaan en Brandwijk mogelijk is, wordt deze variant betrokken in dit onderzoek.

De vertegenwoordigers van de posten wisten op basis van plaatselijke bekendheid 3 mogelijke locaties te noemen. Het gaat om de locatie van de voormalige fietsenwinkel van IJzerman, een kavel aan de Damseweg en op het terrein van het Christelijk VMBO aan de B. Kavels die nu nog onderdeel zijn van een scholengemeenschap of particulier eigendom.

Vooralsnog is niet voldoende onderzocht of deze kavels ook daadwerkelijk beschikbaar of onderhandelbaar zouden zijn. Daarom is ervoor gekozen deze variant als zoekgebied te toetsen aan de ruimtelijke criteria en basis vereisten. Mogelijke lokaties worden nog wel verder uitgelopen op beschikbaarheid. Het voert te ver in dit stadium van dit verkennend onderzoek ook eventuele onderhandelingen te starten of hierop te wachten.

Wanneer vanuit dit zoekgebied Vuilendam als locatie wordt gekozen en een berekening wordt gemaakt van de opkomsttijden, kan worden gesteld dat deze de brandweezorg verbetert.

De infrastructuur is minder gunstig. Deze loopt door een langgerekte lintbebouwing wat niet ideaal is voor een vlotte opkomst van vrijwilligers naar de kazerne en afbreuk doet aan de verkeersveiligheid. Overigens verschilt dit niet van de huidige locatie ande post in Brandwijk. Deze is inherent aan de wegenstructuur van het overgrote deel van het bebouwd verzorgingsgebied en in dat opzicht niet (eenvoudig) te veranderen.

7.8 *Beoordeling varianten*

In de beschrijvingen van de varianten zijn al enkele voor- en nadelen beschreven die direct in het oog springen. Om de varianten goed te kunnen beoordelen op de voor- en nadelen en met elkaar te kunnen vergelijken wordt gebruik gemaakt van een matrix. De matrix beschrijft de varianten en de toetsingscriteria en is opgesteld en beoordeeld samen met de klankbordgroep.

	Variant 1				Variant 2	Variant 3	Variant 4
Kavelgrootte	G	L	GA	B			
Strategische ligging	G	L	GA	B			
Bereikbaarheid	G	L	GA	B			
Opkomsttijd	G	L	GA	B			
Verkeersveiligheid	G	L	GA	B			
Ontsluiting	G	L	GA	B			
Regelgeving	G	L	GA	B			
Samenvoeging	G	L	GA	B			

8 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat het onderzoek heeft opgeleverd. Op basis van het gepleegde onderzoek naar een toekomstbestendige brandweezorg kan een aantal conclusies getrokken worden en aanbevelingen gedaan.

8.1 *Conclusies.*

1. Huidige brandweerdekking is van bovengemiddeld hoog niveau.

Wanneer compact en nabij belangrijke bestuurlijke pijlers vormen voor de inrichting van de brandweezorg is de conclusie dat hieraan in het onderzoeksgebied ruimschoots wordt voldaan. De veerkrachtigheid wordt zelfs tweeledig gevoed. Enerzijds borgt de fijnmazigheid een snelle onderlinge hulp en bijstand in elkaars verzorgingsgebied. Anderzijds borgt de mogelijkheid van het uitrukken met variabele voertuigbezetting een snelle opkomst van de brandweer. Daarmee is de brandweerdekking 'bovengemiddeld' hoog te noemen. Dit neemt nog verder toe wanneer in de toekomst gebied gebonden brandweezorg tot norm mag worden gerekend. Dit rechtvaardigt in alle opzichten steeds een kritische blik op nut en noodzaak van grotere investeringen. Daarbij mag de bijdrage van alle posten aan het groter geheel in termen van slagkracht en zorgcontinuïteit niet uit het oog worden verloren.

2 Huidige kazernes hebben beperkingen die niet allemaal zijn op te lossen.

Een aantal wenselijke/noodzakelijke aanpassingen aan de huidige kazernes van Goudriaan en Langerak lukt niet vanwege ruimtelijke beperkingen. De bestuurlijke keuze om de afschrijvingstermijn op 50 jaar te stellen (was 40) houdt in dat deze posten nog lange tijd met deze ongemakken van doen hebben. Dit impliceert dat de noodzaak om voor deze posten een toekomst vast alternatief te bieden het hoogst is.

3. Geringe ruimtelijke mogelijkheden voor nieuwbouw van kazernes.

Uit dit onderzoek blijkt dat het aantal potentieel beschikbare locaties voor het realiseren van een nieuwe brandweerkazerne en daarmee de samenvoeging van posten gering is. Een eerste verkenning met een planeconoom leverde slechts één mogelijkheid om op een strategische positie posten samen te voegen. Hoewel verkennende gesprekken met particulieren over mogelijke aankoop van percelen niet zijn gevoerd, moeten deze op andere gronden zoals bereikbaarheid en infrastructuur als minder geschikt worden beoordeeld.

4. Beste variant is nieuwbouw langs N 216.

Uit alle beschreven varianten en indachtig de (on)mogelijkheden van de huidige kazernes van Langerak en Goudriaan is de conclusie dat samenvoeging van deze twee posten in een nieuw te bouwen brandweerpost op een locatie langs de N 216 als toekomstbestendige variant moet worden gezien. Deze locatie scoort het hoogst op alle criteria.

5. Locatie Vuilendam-Ottoland onderzoekwaardig

De post Brandwijk ligt ten opzichte van de meeste postleden niet echt gunstig. Een locatie in de nabijheid van Vuilendam zou een beter uitgangspunt bieden en bovendien gunstig zijn voor de samenvoeging van Brandwijk en Goudriaan. Nu de verbouwing is opgeschort en er een procedure loopt om deze tegen te gaan, biedt dit ruimte ook naar alternatieven te kijken. Mocht een locatie op of in de nabijheid van de Vuilendam beschikbaar zijn dan verbetert dit de brandweezorg in het verzorgingsgebied. Doordat de gemeente geen kavels in eigendom kan deze variant alleen succesvol worden na aankoop van grond van derden. Dit vergt vanwege eventuele onderhandelingen, wettelijke bepalingen en om bestemmingsplan-technische reden, meer en langduriger onderzoek.

6. Andere samenvoegingsvarianten te complex en minder interessant

Alle andere onderzochte varianten blijken om reden van infrastructuur, verminderde zorg en samenvoeging minder interessant te zijn.

8.2 Aanbevelingen

In navolging van de genoemde conclusies worden de volgende aanbevelingen gedaan.

1. Onderzoek in hoeverre een samenvoeging van de posten Langerak en Goudriaan in een nieuw te bouwen brandweerpost op gemeentelijke grond langs de N 216 mogelijk is.
2. Verken de mogelijkheden met particuliere grondbezitters over de aankoop van voor de bouw van een brandweerpost geschikte gronden in de nabijheid van de Vuilendam. Wanneer de er blijken te zijn toets deze dan aan alle noodzakelijke wettelijke en ruimtelijke vereisten. Blijken deze er niet te zijn of om andere reden onhaalbaar, zet dan de reeds voorbereide/in gang gezette verbouwing van de post Brandwijk voort.
3. Start de onderhandelingen voor de huisvesting van de post Groot-Ammers nu reeds op. Onderzoek/overweeg daarbij zowel de koop van het pand of kom een langdurig huurcontract overeen, zodat de continuïteit van goede brandweezorg geborgd kan worden.

Bijlage 1 Stand van zaken vier posten Molenlanden Oost

Inleiding

In Molenlanden Oost bevinden zich vier basisposten. Het gaat om de posten Nieuwpoort/Langerak, Groot-Ammers, Goudriaan en Brandwijk.

Drie posten hebben 1 stallingsplaats binnen, Groot-Ammers heeft 2 stallingsplaatsen binnen. De posten zijn, behoudens Groot-Ammers, compact van opzet met minimale ruimte rondom het gebouw. Oefenen gebeurt niet bij de kazerne in verband met ruimtegebrek.

De gebouwen worden onderhouden volgens een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Periodiek wordt de onderhoudsstaat van het pand gescoord volgens de NEN2767 methode. Score 1 is nieuwbouwstaat t/m score 5 technisch onomkeerbare gebreken.

Conditie score	Omschrijving	Toelichting
1	Uitstekend	Incidenteel geringe gebreken.
2	Goed	Incidenteel beginnende veroudering.
3	Redelijk	Plaatselijk zichtbare veroudering. Functievervulling van bouw- en installatiedelen incidenteel niet in gevaar
4	Matig	Functievervulling van bouw- en installatiedelen incidenteel in gevaar.
5	Slecht	De veroudering is onomkeerbaar.
6	Zeer slecht	Technisch rijp voor de sloop

Veiligheidsregio ZHZ hanteert een theoretische levensduur en afschrijving van 50 jaar. De veiligheidsregio stuurt met het MJOP op een minimale score van 3.

Onderstaand per post de kenmerken en financieel toekomstperspectief.

Langerak/Nieuwpoort

Bouwjaar 1997, theoretisch vervangingsjaar 2047

Conditie score volgens NEN 2767: 3

Oppervlakte: 184 m²

Een compacte post, midden in een woonwijk met 1 stallingsplaats en een carport. De post heeft een compact instructielokaal, 1 douche en 3 toiletten. In 2020 is een entresolvloer ingebouwd waarin een apart ploegchefkantoor is gerealiseerd.

Omkleden gebeurt in de remise, achter het voertuig.

Financieel Langerak/Nieuwpoort

De post verkeert in voldoende staat van onderhoud. Het pand is theoretisch pas halverwege de levensduur. Vervanging is gepland over 25 jaar. De financiële middelen om het pand volgens niveau 3 te onderhouden zijn geregeld in het budget onderhoud huisvesting. De gemiddelde jaarlijkse exploitatielasten bedragen € 4.884,20 inclusief btw.

Groot-Ammers

Bouwjaar 1983, huurovereenkomst t/m 30 sep 2024

Conditie score volgens NEN2767: 2

Oppervlakte: 246 m²

Post Groot-Ammers heeft een voldoende ruime remise en instructielokaal. Ook douches en toiletten zijn naar geslacht gescheiden. De post maakt onderdeel uit van een groter pand en wordt gehuurd van de hoofdgebruiker Mourik bv. De toegangsweg en uitrit gaan over een parkeerterrein wat in eigendom is van Mourik. De post sluit niet rechtstreeks aan op de openbare weg. Er geldt ook een recht van overpad voor achterliggende woningen, dus het is onwaarschijnlijk dat eigenaar een andere invulling aan de huidige toegangsweg gaat geven.

Financieel Groot-Ammers

De post verkeert in voldoende staat van onderhoud. Het pand wordt gehuurd tot ten minste 30 september 2024. De jaarlijkse huursom bedraagt € 14.795,82.

Brandwijk

Bouwjaar 1982, theoretisch vervangingsjaar 2032

Conditie score volgens NEN2767: 3

Oppervlakte: 152 m²

Brandweerpost Brandwijk bevindt zich in een verzamelgebouw met verschillende maatschappelijke functies. In 2019 is het naastgelegen deel beschikbaar gekomen en door gemeente Molenlanden ter overname aangeboden aan de veiligheidsregio. Dit bood een kans om de huidige onveilige situatie van omkleeden achter het voertuig te verplaatsen naar het naastgelegen deel.

Met deze kans is gekeken of ook andere onvolkomenheden aan de post opgelost kunnen worden. Zo is de instructieruimte te klein voor het aantal manschappen wat op een basispost zou moeten kunnen werken. Ook ontbreekt een voldoende ruim ploegchefkantoor en is er geen mogelijkheid voor gescheiden douchen. Tot slot ontbreekt een tweede stallingsplaats.

Financieel Brandwijk

Bureau Lakerveld heeft een plan uitgewerkt om de bestaande kazerne te vergroten en bovengenoemde knelpunten op te lossen. Hiervoor is een investeringsraming opgesteld met prijspeil 2018. De investering zou € 500.000,- bedragen inclusief btw.

Geïndexeerd naar het prijspeil van 2022 zou dat € 575.543,- inclusief btw. betekenen.

De huidige exploitatielasten bedragen gemiddeld per jaar € 2.435,- inclusief btw.

Goudriaan

Bouwjaar 1994, theoretisch vervangingsjaar 2044

Conditie score volgens NEN2767: 3

Oppervlakte: 237 m²

Goudriaan heeft een compacte brandweerpost met 1 stallingsplaats en een carport. Het instructielokaal is functioneel. De post beschikt over gescheiden douches en toiletten. Voor het omkleden is voldoende ruimte en de ploegchef beschikt over een eigen kantoor. De buitenruimte is beperkt.

Financieel Goudriaan

De post verkeert in voldoende staat van onderhoud. Het pand is theoretisch net voorbij halverwege de levensduur. Theoretische vervanging op basis van 50 jaar afschrijving is gepland over 22 jaar. De gemiddelde jaarlijkse exploitatielasten bedragen € 5.236,90 inclusief btw.

Overname 2016

In 2016 heeft veiligheidsregio ZHZ de meeste panden in eigendom overgenomen. Groot-Ammers wordt gehuurd, de overige 3 posten zijn in eigendom. Hierbij is een theoretisch vervangingsbedrag bij einde levensduur opgenomen met als prijspeil 2015. Deze vervangingsbedragen betreffen de bouwkosten. In werkelijk geval van nieuwbouw zijn de kosten hoger (stichtingskosten) omdat ook grondkosten, inrichtingskosten, bijkomende kosten (o.a. advieskosten), onvoorzien en belastingen toegevoegd moeten worden. Op basis van de eerder gerealiseerde kazerne in Papendrecht is een factor 1,85 aangehouden voor het bouwkosten bedrag ex btw naar het stichtingskostenbedrag inclusief btw. In 2015 is gerekend met de volgende bedragen (zie ook bijlage 1)

	bouwkosten nieuwbouw 2015 ex btw	bouwkosten geïndexeerd 2022 ex btw	stichtingskosten 2022 incl btw, factor 1,85
Goudriaan	€ 885.860	€ 1.096.870	€ 2.031.612
Brandwijk	€ 885.860	€ 1.096.870	€ 2.031.612
Groot-Ammers	€ 996.216	€ 1.233.512	€ 2.284.699
Langerak/Nieuwpoort	€ 870.620	€ 1.077.999	€ 1.996.659

Bovenstaande tabel bevat theoretische bedragen op basis van historische gegevens en actuele prijsontwikkelingen. Goed om te vermelden dat er ook een plan (2022) ligt voor een sobere basispost in Strijen met 3 stallingsplaatsen binnen. De schetsen voor deze post tonen een bruto vloeroppervlak van 410 m². De bouwkosten bedragen in bijbehorende investeringsraming € 999.348 ex btw. De raming stichtingskosten bedraagt inclusief btw € 1.657.478,-. De beoogde locatie is een braakliggend stuk grond in eigendom van de gemeente. Grondkosten zijn niet meegenomen in de raming en sloopkosten zijn niet aan de orde.

Tot slot is goed om te vermelden dat bij nieuwbouw in Molenlanden op een andere locatie dan de huidige locatie(s) er ook een pand of panden achter blijft/blijven wat ter verkoop aangeboden kan worden.

